

Изази суботом

Цијена:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.

За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на год. 12 вр. на по године 6 круна.

За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по год. 10 франака у злату.

Претплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.

Поједини број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом, само и посредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме ј наручије, г. Петру Рамалдоничу, К. Ц. агенту у Котор.

Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ

НИКОЛА ПРВИ

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

дајемо и проглашујемо овај

ЗАКОН О ШТАМПИ

У

Књажевини Црној Гори

ГЛАВА ПРВА

Опште одредбе.

Члан 1.

Исказивање и предавање јавности својих мисли путем штампе ујемчава се свакоме држављанину Црне Горе по одредбама овога закона.

Штампа је у Црној Гори слободна. За њу не постоји ни цензура, ни новчана кауција.

Штампа се не може подвргавати никаквим административним опоменама и мјерама.

Члан 2.

Под одредбе овога закона долази све оно, што се штампањем или хемичкијем путем, као што је сликање, и т. д. изради за умножавање и растурање, па се заиста и умножава и растура.

Од тога се изузимају: трговачки проспекти, формулари и остало, што је за трговину потребно; позиви на разне скупе, ако на овоме нема ничега осим назначења оних, који се позивају, дана када се позивају, мјеста, гдје ће бити скуп сазван, циљ ради којег се скупи зове, ако тај циљ није противан законима; најпослије: посмртне обаве и позиви на забаве.

Члан 3.

На свакој штампом објављеној, или механичкијем или хемичкијем путем за умножавање и растурање израђеној ствари, мора стајати име штампача, сликарско, резачево и т. д. као и мјесто штампања. Ако је то књига, или иначе штампана ствар, која не долази у повремену штампу, а намијењена је за растурање, онда мора стајати и име вишчево или издавачево. Издавач може бити и сама штампарија.

Ко противно оме уради, казниће се новчано од 50 до 100 круна, или затвором од 5 до 10 дана за сваки број, свеску, књигу и примјерак.

Члан 4.

Штампач је дужан дати на реверс од свакога броја новина или повременог списка, кад се почне растурати или растурањем, по један примјерак мјесној полицијској власти.

У исто вријеме, а најдаље за пет дана од публикације, сваки је штампач, и приватни и државни, дужан дати на реверс за Државну Библиотеку упрви престовичке полиције, односно мјесној полицијској власти, по три примјерка од сваке штампане ствари, осим оних помалујех у другом ставу члана 2. овога закона.

Ко учини противно одредбама овога члана, казниће се новчано од 100 до 300 круна, или затвором од 10 до 30 дана за сваки број, свеску и примјерак.

Члан 5.

Све што је казано у 4 члану, вриједи и за прештампавање.

ГЛАВА ДРУГА.

Повремена штампа

I. Одјељак.

Издавање и уређивање.

Члан 6.

Сваки лист (новине) и сваки повремено спис мора имати одговорног уредника.

Одговорни уредник листа или повременог списка може бити сваки црногорски држављанин, који стално живи у Црној Гори, а који је уз то свршио најмање какву средњу или стручну школу у земљи или на страни. Он мора да ужива сва грађанска права, а уз то да је пошљедње три године плаћао по 15 круна дације или порезе, или заједно дације и порезе. Одго-

ворноме уреднику мора бити најмање 30 година.

Одговорни уредник, кад се осуди и пресуда постане извршном, престаје бити уредник, ако је осуђен на затвор, докле га не издржи; а ако је осуђен на новчану казну, док исту не плати.

Нико не може бити у исто вријеме уредник више политичких листова.

Ко издаје или штампа лист (новине) или политички спис, а није испунио погдбе овога члана, казниће се новчано од 100 до 600 круна, или затвором од 1 до 6 мјесеци.

Члан 7.

На свакоме броју новина или на свакој свесци повременог списка мора бити штампано у дну или у врху листа име власниково, одговорног уредника и штампача.

Власник листа може бити и сам уредник.

За сваки број или свеску, на којој ово не буде, биће кажњен штампач, ако је штампан предмет кажњиве садржине, од 200 до 600 круна, или затвором од 20 дана до 2 мјесеца. Ако штампани предмет није кажњиве садржине, штампач ће у томе случају бити кажњен затвором од 1 до 10 дана, или новчано од 10 до 100 круна.

II. Одјељак.

Забрана.

Члан 8.

Новине и друге штампане ствари (чл. 2. овога закона) може забранити државна полицијска власт само у случајевима, ако налази да садрже:

а) Упреду Књазу Господару, Књагини, Владичици Дому, (чл. 18 Устава), или ако нападају и малажу омаловажавању утврђени ред престолонашћења; и

б) Позив грађана да устају на оружје против законитих власти, или на вршење дјела, која се казне по кривичном закону.

Власт, која је донијела рјешење о забрани дужна је то своје рјешење спровести надлежном суду у року од 24 часа. Суд је дужан у року од 24 часа, од кад прими рјешење полицијске власти о забрани, рјешити: да ли има мјеста забрани или не, и своје рјешење о томе саопштити власти, која је рјешење донијела, и сопственику листа, односно туженоме.

Дан кад суд не ради не рачуна се противу судскога рјешења о забрани могу се жалити и тужити и државна власт која је забрану учинила у року од 24 часа од пријема судскога рјешења. Жалба се предаје суду, који је о забрани рјешавао, и он је дужан истога дана спровести Великом Суду на Цетињу, који за 24 часа од пријема ствар коначно расправља.

Судско рјешење, којим се забрана одобрава, има карактер отварања кривичне истраге и не може утицати на судску одлуку о постојању или непостојању дјела, што ће се тек претресом и пресудама утврдити.

Кад исслије извршене забране Велики Суд понити судско рјешење о забрани, или се претресом и судским пресудама утврди, да кажњивог дјела по овоме закону нема, забрана је тим самим дигнута, и узашћени списи враћају се писцу, односно уреднику или власнику, и растурање је допуштено. Исто тако, забрана пада, ако власт, која ју је рјешила не спроведе своју тужбу суду у року од 3 дана, од кад је суд забрану одобрио.

Суд по службеној дужности рјешењем извјештава пошту, да је забрана дигнута.

Кад се забрањују штампани примјерци, онда се забрањују и слова, плоче, фирме, каменорези и т. д. Ако штампач затражи, слови ће се растуриати и плоче истрити. Ако се некривљени дјелови могу одвојити (додачи броју новина или свесци повременог списка, или таблица и листови, књиге), онда се они веће забрањивати.

Примјерке штампане ствари и остало, што се при забрани одузима, власт, која је забрану извршила, дужна је, на случај површења забране, одмах све истуно и неповршењено предати Реверс о одузетјем примјерцима и штампаним стварима предаје власт штампачу, у тренутку вршења забране.

Члан 9.

Ко забрањене штампане ствари најмјерао распростире, казниће се затвором

од 2 до 10 мјесеци, или новчано од 400 до 2000 круна.

Члан 10.

Кад се један лист или спис због написа каквог уапши, онда се може исти лист или спис поново одштампати тако, ако се чим год и пуни оно мјесто, на коме је била штампана кажњива садржина, због које је лист забрањен.

Ко противно оме учини, казниће се по чл. 9. овога закона.

III. Одјељак.

Исправке.

Члан 11.

Одговорни уредник дужан је примити у свој лист сваку исправку, коју му пошаље власт или приватно лице, чије је име споменуто, или о чијем је раду или поступцима у листу или повременом спису било ријечи. И власт, и приватна и правна лица достављају уредништвима исправке непосредно или преко суда онога мјеста, у коме лист излази. Суд је дужан истога дана уредништву исправку послати.

Исправка се мора оградити на само исправљање нетачнијех навода и података, и не смије садржавати ничега кажњивог. У противноме случају, уредник је није дужан штампати.

Је ли је уредник имао право не штампати исправку цијени суд по тужби државне власти или приватнога лица. Према тој сјени, суд или ослобођава од одговорности уредника, или досуђује накнадно штампане исправке како је послата или са потребнијем измјенама, или изриче још и казну, што уредник није то одмах учинио, ако нађе да је без основа није хтио штампати.

Судска пресуда у погледу штампана исправке извршна је.

Исправка се мора штампати у првоме броју од како је уредник прими, без никаквих додатка, мијењања или уметака. Ако је редакција листа већ закључена онога дана, онда је мора штампати у првоме броју по томе.

Исправка може бити најдужа или стубац цијелог формата листа, или два пута онолика, колики је био чланак, који ју је изазвао.

О истој ствари уредник је дужан штампати само једну исправку, коју прво добије, кад се тиче државне власти.

Исправке се штампале на ономе мјесту листа, на коме је био чланак или билешка, и онаквијем словима, каквијем је штампан био чланак или билешка. Исправка се не може прекидати, ако није прекидана ствар, која ју је изазвала.

Ко учини противно одредбама овога члана казниће се новчано од 100 до 400 круна или затвором од 1 до 4 мјесеца.

VI. Одјељак.

Страни листови и повремени списи.

Члан 12.

Листовима или повременијем списима, књигама, сликама и другијем штампанијем и објављенијем стварима, слободан је улаз у Црну Гору.

Министар унутрашњих дјела може поједине бројеве странијех повременијех списка или новина, гдје би нашао дјела предвиђена чланом 8. овога закона, забранити својим рјешењем.

Ако би пак који страни лист или повремено спис имао нешто таквијех увредљивих напомена или билешака, или би нешто стално противу интереса земље, Министарски Савет може му стално забранити улаз у земљу.

Такву забрану објављује предједник Министарског Савета преко службеног листа.

Они, који прештампавају или растурају књиге, повремене списе, слике и т. д. на страни штампање, а те књиге, повремене списе, слике и т. д. садржавају ствари по амаљескијем законима кажњиве, биће овако исто кажњени, као да су књиге, повремене списе, слике и т. д. у Црној Гори штампане или растурање.

ГЛАВА ТРЕЋА

Растурање, продавање, прилепљивање на зид.

Члан 13.

Слике Књаза Господара, Књагинје, Престолонашћења и Престолонашћења

никовице не могу се растурати без одобрења министра унутрашњих дјела.

Новине, књиге, повремене списе, брошуре, цртеже, слике и т. д., које нијесу забрањене по овоме закону, слободно је свакоме црногорском држављанину растурати и продавати на јавнијем мјестима. За то није потребна никаква пријава власти.

Члан 14.

У свакој општини општинска власт мора одредити мјесто, гдје ће се стално прилепљивати службене објаве.

Приватне објаве могу се лијепити на свијем јавнијем мјестима осим зграда за богомољу и осим оних јавнијех мјеста, гдје је то изреком забрањено.

Члан 15.

Сваки онај, који би цијепао, премазивао или ма на који начин чинио нечиткијем службене објаве на одређенијем мјестима, казниће се новчано од 25 до 150 круна, или затвором од 5 до 30 дана.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

Злочини и пријеступи штампом учињени.

I. Одјељак.

Подстицања на злочине и пријеступе.

Члан 16.

Као саучесници једне радње, која се по кривичном закону сматра као злочин или пријеступ, узимају се сви они, који би ма којим начином, обилежењем у чл. 2. овога закона, или продавањем или растурањем штампанијех ствари, непосредно подстали кога, да учини злочин или пријеступ, па иза изазивања (провокације) дође одмах дјело или покушај злочина, како је предвиђено кривичним законом.

Саме пак учињене кривице казниће се по кривичном закону, ако нијесу објављене законом нарочито предвиђене.

Члан 17.

Они, који би средствима побројанијем у претходном члану, изреком позивали да се учине кривице убиства, цљачке или похаре, у случају да послје изазивања не дође дјело или покушај злочина, казниће се затвором од 6 мјесеци до 3 године.

Члан 18.

Свако подстицање учињено средствима побројанијем у чл. 2. према лицима војенога реда у циљу, да се одрвате од вршења војнијех дужности и послушности према законитијем старјепинама у свему оном, што они наређују за вршење закона и законскијех војнијех правила, казниће се затвором од 3 мјесеца до 3 године.

II. Одјељак.

Кривице противу државе, њенијех представника и интереса и противу приватнијех лица.

Члан 19.

Клевета и увреда.

Клевета по овоме закону постоји онда, кад се противу једне личности или корпорације нешто неистинито наводи чиме се кријећа част или наноси штета њихову угледу.

Увреда постоји онда, кад се неуљуднијем тоном или непристојнијем изражавањем кријећа част или карактер једне личности, а не наводи се противу ње никакав одређени факт.

Члан 20.

Клевета и увреда Књазу Господару и Владичици Дому, учињена једнијем од средстава побројанијех у чл. 2. овога закона, и начином тамо казнијем, казниће се затвором од једне до пет година.

Члан 21.

Клевета учињена по чл. 20. ов. закона не може се доказивати.

Члан 22.

Ко ружи или исмијава права владаочева или угврђени ред престолонашћења, казниће се затвором од двије до пет година.

Члан 23.

Објављивање или прештампавање лажнијех или измишљенијех гласова, као и објављивање или прештампавање лажнијех или лажно некеме приписиванијех докумената, казниће се новчано са 300 до 2700 круна или затвором од два до осамнајст

мјесеци, кад објављивање тих докумената наноси штету држави или њеним интересима или ремети јавни мир.

Истинитост објављених гласова или дјела може се доказивати.

Подносени доказ ослобођава окривљенога само за доказано дјело.

Члан 24.

Ко путем штампе наречом позива на непокорност према законима, законитијем уредбама или законитијем наредбама, казниће се затвором од 6 мјесеци до 3 године.

Члан 25.

Уљудна и пристојна критика закона и рада органа државних власти не подлежи никаквој казни.

Члан 26.

Омаловажање и исмијавање ијере или морала, учињено једнијем од средстава и начина у чл. 2. ов. закона поменутијех, казниће се затвором од 6 мјесеци до 2 године, или новчано од 600 до 2400 круна.

Иста казна примјениће се и на продавање, растурање или излагање пртежа, гравира или слика неморалнијех.

Члан 27.

Клевета, нанесена једнијем од средстава побројанијех у чл. 2. судовима, војсци и јавним надлештвима, казниће се затвором од 3 мјесеца до 3 године. *)

Таквом истом кавном казниће се клевета, нанесена, јавнијем службеницима, предстваницима власти, свештеницима и грађанима, који привремено врше какву јавну службу или испуњавају какву јавну дужност.

Члан 28.

Клевета нанесена приватнијем лицима, казниће се затвором од 3 мјесеца до 3 године и накнадом оклеветаноме од 300 до 2400 круна, ако суд, по захтјеву приватнога тужиоца, нађе да накнада има мјеста.

Члан 29.

Увреда, нанесена лицима побројанијем у члану 27. ов. закона, казниће се затвором од 3 мјесеца до 2 године или новчано од 300 до 2400 круна; а увреда нанесена приватнијем лицима казниће се затвором од 1 до 6 мјесеци, или новчано од 150 до 900 круна.

Члан 30.

Ако је увреда претходило изазивање или незаконно поступање, суд ће то узимати у олакшавну околност и изрећи ће му мању мјеру казне. Али ни у ком случају казна не може бити испод минимума који е предвиђен законом.

Члан 31.

Клевета или увреда, нанесена умрлим лицима, казниће се по овоме закону, по тужби најблиђег или сродника само онда, ако је учињена у намјери, да повриједи част или општи углед њиховијех жинијех потомака.

Нашљедници и сродници у сваком случају имају право на исправку по чл. 11. овога закона.

Члан 32.

Истинитост наведеног факта може се доказивати у свима случајевима, осим кад се тај факт односи на породични живот појединих лица и јавнијех радника.

Члан 33.

Ако се о дјелу, изнесеном у клевети, већ повела кривична истрага, његова се истинитост не може доказивати све докле о њему не би изишла кривична пресуда или рјешење.

Члан 34.

У случајевима, гдје је доказивање клевете допуштено, тужилац има права подносити противне доказе.

III. Одјељак.

Кривице против странијех владалаца, њиховијех домова и дипломатскијех представника.

Члан 35.

Увреда према страноме владоцу, учињена једнијем од средстава побројаних у чл. 2. овога закона, казниће се по узajemности (реципроцитету).

Члан 36.

Увреда странијем посланицима, који су акредитовани код Двора Црне Горе, казниће се затвором од 1 до 6 мјесеци.

IV. Одјељак.

Недопуштене публикације.

Члан 37.

Ко штампа и објави:

а) тужбу или ма каква акта по кривичној парници, док се не прочитају на претресу;

б) извјештај о кривци за клевету, гдје доказивање није допуштено (чл. 32. овога закона);

в) невршена акта грађанскијех парница, без нарочитога допуштења суда;

г) савјетовања међу члановима суда;

*) Штампарском погрешком стављено је у засебно штампаном закону до 2 мјесто до 3 године.

д) приватна писма и телеграфске депеше за које се нема одобрење од писца, ако по садржини својој нијесу од јавнога карактера, — казниће се новчано од 300 до 1800 круна, или затвором од 1 до 6 мјесеци.

А ко штампа и објави:

а) службену повјерљиву преписку, ако по оцјени суда од тога има какве штете по јавне интересе земље;

б) извјештаје или саопштења о кретању војнијех трупа за вријеме рата, ратне опасности или опште мобилизације, тако исто и о војнијем спремама, утврђенима и осталијем средствима одбране и у мирно вријеме; и

в) извјештај о тајним сједницама или ма каква саопштења из тајних сједница Народне Скупштине — казниће се затвором од 6 мјесеца до 5 година.

ГЛАВА ПЕТА.

Суђење и осуђивање.

I. Одјељак.

Ко је одговоран за кривице учињене штампом или противу одредаба овога закона.

Члан 38.

За кривице учињене штампом или противу одредаба овога закона одговорни су:

а) писац, уредник, власник, штампар, сликар, резач, разносач или растуривач;

б) уредник је одговоран за све, што је без потписа у листу изашло, као и онда, кад је потписан измишљена личност, или је ван домаћина црногорскијех власти;

в) кад се не зна за одговорног уредника, одговоран је штампар; кад се не зна штампар, одговоран је онај који растура, продаје, разноси, прилепљује штампане ствари.

За власника вриједи одредба чл. 39 овога закона.

Члан 39.

Власник је одговоран за све таксе и трошкове, као и за накнаду штете, предвиђене у чл. 28. овога закона, ако то писац или уредник нема од куда да плати, или је у бјегству.

Члан 40.

Кад одговорни уредник, који није платио или издржао досуђену казну, потпише какав лист или привремени спис, казниће се власник и бесправни уредник тога листа или списка затвором од 15 до 30 дана, или од 100 до 200 круна.

II. Одјељак.

Поступак.

Члан 41.

Све кривице, учињене штампом или ма којим средствима и начином писменијем у 2. чланку овога закона или противу његовијех одредаба, извијају и суде само областни судови и Велики Суд.

Кривице, учињене противу овога закона, извијају се и суде као хитне ствари.

Свака тужба, било приватна било државне власти, мора се узети у поступак најдаље петог дана од дана пријема у суду. Дјело узето у поступак не смије се прекидати ни у ком случају до коначне расправе његове.

Кривице клевета и увреда Књазу Господару, Књагини и Владалачком Дому (чл. 18. Устава), и позивање на оружје, узимају се у поступак истог дана, када суд прими тужбу.

За радњу противно одредбама овога члана и члана 49. овога закона односно рокова биће кажњен предједник суда, његов замјеник или дежурни судија дисциплинарно по закону.

Члан 42.

Истрага и суђење мораће се водити:

а) ако се тиче Књаза Господара, Књагинице, Владалачког Дома (чл. 18. Устава) по одобрењу министра унутрашњих дјела, а на тужбу подносијех власти;

б) ако се тиче приватнога лица, на тужбу тога лица; ако се тиче каквога удружења, на тужбу представника тога удружења;

в) ако се тиче суда, вјеске, државнијех тијела, какве признаје корпорације, административнијех власти, и т. д., — по захтјеву тога суда или тијела или старјешине његовог, а по одобрењу министра под којим су;

г) ако се тиче лица која врше јавну службу, и то у послу њихове службе, — по захтјеву министра под којим су;

д) ако се тиче страног владоца или странијех дипломатскијех представника, по њиховој тужби, или када то затраже од министра спољашњих послова, по тужби овога;

е) у случајевима предвиђеним у тачкама а., в., г. и д. овога члана (узимајући корпорације), или ако су пријеступи учињени противу формалнијех одредаба овога закона, подносијка ће власт по дужности својој сама дати суду тужбу, или ће извјестити министарство унутрашњих дјела.

Тужбу ће суду предавати по областнијем мјестима, као и у пријеступи, областни управитељ, односно у овој престоници управа полиције.

Члан 43.

Свака тужба мора навести од ријечи до ријечи окривљене изрече, због којих истрагу треба повести, иначе се по тужби неће ништа предузимати.

Члан 44.

Кад суд прими такву тужбу, ишљедник ће туженога одмах позвати позивом, у ком ће изреком споменути лист, спис, чланак, плакат, пртеж, слику, медаљу и т. д. због чега има да се саслуша, одредиће природу кривице и навести члан закона, по коме се та кривица казни.

Члан 45.

Ако је тужба због клевете, па тужени хоће да докаже истинитост тврђења, онда је дужан, у случајевима гдје може бити доказивања, за 20 дана од првога саслушања поднјети ишљеднику написмено:

а) изрече окривљене, чију истинитост хоће да докаже;

б) пријенис или оригинале писменијех доказа, и

в) име и презиме, занимање и стап свједока, који ће посвједочити истинитост онога за што се оптужује.

Одлагање тога рока не може бити. Ако тужени у одређеном року поднесе тражено писмено, ишљедник је дужан иста тужба и најдаље другог дана саопштити га тужиоцу. Тужилац има права тражити од суда исто толики рок за подношење противнијех доказа.

И тужени и тужилац имају право употребити на претресу и нове доказе.

Одлагање претреса може бити само онда, кад је одбрана, по оцјени суда, била у немогућности доћи до доказа, који су по судској оцјени од утицаја на исход суђења. Претрес се у таквијем случајевима може само једанпут одложити.

Члан 46.

Гдје год је овим законом допуштено доказивање, оптужени има права користити се и судскојем доказима, којима је публикација забрањена. Суд је дужан, ако оптужени захтијева, а сам до њих није могао доћи, доказа службенијем путем прибавити, ако само одбрана ближе именује и одреди гдје и какви су то докази.

На суду и пред судом оптужени мора имати потпуну слободу одбране у границама пристопности.

Члан 47.

Ако оптужени одриче на суду, да се окривљена наштампана ствар тиче тужиоца, онда ће пред судом дати изјаву, која ће се забиљежити, да се та ствар ни у колико не односи на тужиоца, и ту ће изјаву дужан бити, ако тужилац захтије, штампати на челу свога листа у првом броју.

Ако тужилац и послје изјаве туженога, да се окривљена ствар не односи на њега, остане при тужби, онда ће суд претходно ријешити, према навједима и доказима које подноси тужилац, односи ли се на њега или не, па према њеном стању даље по закону поступити.

Члан 48.

Ако уредник не штампа изјаву у првом броју свога листа, казниће се новчано од 400 до 800 круна, или затвором од 3 до 6 мјесеца, а тужилац има право изјаву, учињену пред судом од стране туженога, штампати сам.

Члан 49.

Кад рјешење о стањању под суд постане извршено, државни ће тужилац одмах дати суду тужбу, коју ће суд саопштити оптуженоме, ако је у мјесту првога дана; а ако је ван мјеста у најкраћем року, и од дана саопштења тужбе најдаље за десет дана претрес за суђење одредити, ако томе не стоји на путу судски одмор.

Ако се суди уреднику, на претрес се мора позвати и власник листа.

Члан 50.

Сваку новчану казну извршна власт мора исплатити најдаље у року од мјесец дана од пресуде.

При изрицању казне, кад има олакшаванијех околности, суд за одијеравање казне по кривцима противу одредаба овога закона не може казну спуштати испод минимума.

Члан 51.

Противу пресуде или рјешења областног суда може се изјавити незадовољство Великоме Суду у року од три дана по саопштеној пресуди или рјешењу.

Незадовољство или жалба, заједно са актима, спровестиће се у року од 24 часа Великоме Суду, који ће ствар, као хитну, одлучити у року од 10 дана.

III. Одјељак.

О поврату и застарјелости.

Члан 52.

За поврат у злочинствима и пријеступима, који се казне по овоме закону, вриједи одредба кривичнога закона о повећавању казне.

Члан 53.

На случај стицаја, казња по овоме закону не може бити општрија, него што

је казна кривичнијем или овим законом одређена за најтеже дјело.

Члан 54.

Кривице учињене противу формалнијех одредаба овога закона, застарјевају у року од једне године дана, од дана када су учињене.

Кривице учињене штампом и извршење пресуде, застарјева по одредбама кривичнога закона.

Замључне одредбе.

Члан 55.

Садашње новине и привремени списи морају и року од мјесец дана испунити све погодбе овога закона.

Члан 56.

Овај закон ступа на снагу 1 фебруара 1906.

Цетиње, 1. децембра 1905. год.

НИКОЛА с. р.

МИ

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра унутрашњих дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Илија Бојовић, шеф полиције катунско ријечке области, на основу члана 45 закона о чиновницима грађанског реда, стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Наши министри: унутрашњих дјела и финансија и грађевина нека изврше овај указ.

Ријека, 21. јануара 1906. год.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела

Л. Гојнић с. р.

Министар финансија и грађевина

А. Радовић, с. р.

МИ

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра унутрашњих дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Стево Врбаца, командир артиљерије разријеша, од дужности шефа полиције никшићке области.

Наш министар унутрашњих дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 21. јануара, 1906. год.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

Л. Гојнић с. р.

МИ

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра унутрашњих дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Ристо Вујовић, предједник општине Вир-Пазара, на основу члана 45. закона о чиновницима грађанског реда стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Наши министри: унутрашњих дјела и финансија и грађевина нека изврше овај указ.

Ријека, 21. јануара 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

Л. Гојнић с. р.

Министар финансија и грађевина

А. Радовић с. р.

МИ

НИКОЛА I.

по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра унутрашњих дјела постављамо:

за секретара I. класе управе никшићке области Шћепана Мартиновића, члана областног суда у Накшићу — по потреби службе.

Наш министар унутрашњих дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 21. јануара 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

Л. Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I.
по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра
унутрашњих дјела постављамо:

за предједника општине вароши Вар-
Пазара Милана Поповића, племенског фи-
нансијског капетана на Вир Пазару.

Наш министар унутрашњих дје-
ла нека изврши овај указ.

Ријека, 21. јануара 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела

А. Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I.
по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра
унутрашњих дјела постављамо:

за писара капетаније чевско-бјеличке
Тому Марковића, бив. писара капетаније
цучко-некливске.

Наш министар унутрашњих дје-
ла нека изврши овај указ.

Ријека, 12. јануара 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела

А. Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I.
по милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог Нашег министра
унутрашњих дјела постављамо:

за писара капетаније крајинске Крета
Пекића.

Наш министар унутрашњих дје-
ла нека изврши овај указ.

Ријека, 21. јануара 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела

А. Гојнић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ.

— Његово Краљ. Височанство
Књаз Господар у недељу изјутра
отпутовао је са Ријеке у Бар, гдје
је пробравно цијело ове седмице.

— Господин Маркиз Кузани
Конфалонијери, извазредни посла-
ник и опуномоћени министар итали-
јански при нашем двору, јуче је от-
путовао на одсуство. Господин про-
фесор Корато Николлини, канцелијер,
жерираће послаштво.

— Госпођа баронеса Кун од Ку-
нефелда отпутовала је јуче у ино-
странство.

Господин Цевад беј, секретар
турског посланства, пошао је на
допуст.

ЦЕТИЊЕ, 27. јануара

Њемачки глас о Елзасу.

Неколико њемачких листа у
Аустро-Угарској обратили су оваби-
лу пажњу на њемачку владавину у
Елзас Лотарингији, које је провин-
ције у рату са Француском Ње-
мачка освојила и анектирала. Права
чуда причају ти листови о режиму
у Елзасу, о култури, која тамо
цвјета под притиском полицијске
суровости, чиновничке корупције и
најнесносније шпијунске. Речени
листови сажаловају, што се Европа
хвали некаким преимућством у
култури и цивилизацији, а онамо у
њој се самој горе ствари под лије-
пом маском дешавају него ли међу
Хотентотима. Па овда хвалено св-
ропско културтрегерство! Оно се у
својој наготи испољило међу Цр-
нцима и у другим колонијама, које
усређава цивилизована Европа. Али,
на страну колоније, да би се видје-
ло најприје шта се ради у самој
Европи. Познат је режим у источ-
ној Пруској међу Пољацима; још је
познатији у Елзас Лотарингији.

Бивши полицијски комесар у
Штрасбургу, Алфред Стефани, који
се сада налази у Швајцарској, на-
писао је читаву књигу о њемачкој
владавини у Елзасу. Садржина је
његове књиге ова: Чиновници ње-
мачки долазе у Елзас обично по
казни. Већи дио чиновника, који се
шаљу у анектиране провинције, до-
лазе из Сјеверне Њемачке, и махом
су такви, да су их и тамо сити. То
су већим дијелом пропале екстен-
ције, и такви су и војни и цивилни
чиновници.

Принцип је, да се у Елзас шаље
најгори олош, који ће слијепо слу-
шати и коме ће се одогао вјеровати.
Сем тога у Елзасу вриједи само
вазредни закони, вршећи брутално.
Бирократија их врши по својој кефу,
а све под видом народног патри-
отизма. Још једнако се са Елзаси-
нима поступа као са бунтовницима
или као с људима, у које власти
немају повјерења све док једном не
постану прави Нијемци. Прво што
чиновник у Елзасу треба да ради,
састоји се у ширењу њемачког јези-
ка и духа. А то се, мисле, може
најбоље постићи помоћу денуцира-
рања и шпијунаже. Цијела је земља
непрелетена коњима тјерне поли-
ције, која не преза ни од домаћег
огњипита и породичног живота, па
чак ни од школе. Сви су урођеници
под полицијским надзором, који се
не односи само на видљиво радње
појединца, већ и на њихова мишље-
ња. Полиција мотри на сроднике
урођеника, на путовања, која преду-
зима, на сваки и најмањи његов
покрет, и на све, у чему би се огле-
дало можда какво његово перасполо-
жење према Нијемцима. О свему
томе редовно се шаљу извјештаји у
Берлин. Не треба много Елзаси-
ци на да буде осумњичен као из-
дајник. Довољно је да не викне:
живио! при каквој патриотској ње-
мачкој свечаности. Као пријестучи
сматра се чак и то, ако неко у Фран-
цуској има каквог рођака. У Елзасу
је најоптрије забрањено француским
глумцима да представљају; ко јавно
или тајно пјева француску пјесму
одмах искуси казну затвора. Фран-
цуски патинси на јавним радњама
најоптрије се забрањују, па чак и
у црквама сјоде шпијунци, који пазе
шта ће све пој рећи у својој пре-
диди. Полиција најозбиљније пазе
како се ко понаша за вријеме свет-
ковине царовог рођендана. Ако неко
неће да пјева „Вахт ам Рајн“ или
„Ајн Прајве бин их“, тешко њему!
Чак се мотри и на то, с каквим ко
одушевљењем пјева те пјесме!! По-
лицијски прети улази и у школе.
Дијете, које неће да учи њемачки,
одмах бива премјештено у завод за
поправку, т. ј. за кварек.

Толико прича бивши њемачки
комесар у Штрасбургу о режиму у
Елзасу. Ако је и половина од свега
овога истина, довољно је. А да ће
бити истина, јамчи сам комесар, коме
су као полицијском чиновнику у
Елзасу те ствари на сву прилику
врло добро познате. И то је један
доказ више да је са свим паметна
Толстојева мисао: „да човјечанство
напредује, али да човјек остаје и-
сти.“ Мијевају се хаљине и усавр-
шавају средства за борбу, али суш-
тина остаје иста.

Један њемачки лист, који из-
лази у Аустро-Угарској, осврћући
се на откровења у Елзасу, вели да
су она врло жалосна. Кад би ста-
новништво о Елзасу, — вели тај
лист — и давало повода за непо-
вјерење, опет оне бруталности у по-
ступању с њиме не би ни мало
биле оправдане. Културна нација,
као што је њемачка, не би требала
да тражи поштовање према себи од
стране оних, којима чини неправду;
она би требала то поштовање да
створи према себи на други начин,
који ће одговарати култури. Ми —
завршава тај лист — не можемо да
останемо равнодушни према мо-

дерном насиљу, које се врши у
Повнању међу Пољацима и у Ел-
засу међу Французима, према овоме
пошљедњем зато не, што оно, иза-
живајући огорчење у Француској,
може да буде опасно по свјетски мир.
Њемачки је народ културан, Ње-
мачко је царство носилац културе,
и овакве жалосне појаве оно би у
интересу овога доброг гласа требало
да сузбија.

Њижевност, умјетност и просвјета.

(† Ђорђе Радак). У Великој Кники-
ди преминуо је 18. св. мј. тамошњи углед-
ни грађанин Ђорђе Радак. Још за живота
свога покојник је чинио многа добротин-
ства своје народу тако, да је још прије
смрти био увршћен у ред народних добро-
твора. Последње бурне 1848. био је у редо-
вима најватренијих српских омладинаца.
Свој народ је необично љубио; у сваком
покрету за народно добро и он је учество-
вао. Покојник је оставио велике легате
на културне и просвјетно цијели. Оставио
је прско 225 000 круна своје народу у
готовом новцу.

Бог да прости душу овог племенитог
српског добротвора.

(„Нови нараштај“). Под тим нати-
сом од 1. ок. мј. у Загребу је опочео
издавати лист, коме је задатак да писаном
ријечју у облику популарних састава и
чланака сузбија опасну бољку алкохолизам,
која доста брже нападаје првим синовима
енију већих народа, а која цвјета и у
нашем народу. Данас је алкохолско пи-
ћење одиста на другом реду. Алкохоли-
зам је у данашње вријеме најужаснија
болест народна. „Нови нараштај“ има за-
датак, да ради свима законом допуштеним
средствима, да се сузбије пијење алкохол-
них пића, која, рунећи појединца, све
више поткошавају и народно здравље.

(Нова књига). „Царински савез
Србије и Бугарске“ — тако се зове рас-
права др. Момчила Нинчића, која је из
„Дјела“ прештампана у засебну књигу.
Свима онима, који желе да буду добро
верзирани у овоме питању, расправа др.
Нинчића може да буде од велике користи.
Цијена је књизи 50 пара, и може се до-
бити у свима београдским књижарницама.

(Српски Њижевни Гласник“).
Изашла је из штампане и друге свеска за
јануар „Српског Њижевног Гласника“
с одабраном и лијепом садржином. Поред
болетрестичних састава, у овој свесци има
и расправа из области политике. Стручно
је приказано дјело Ердуарда Дриона о
„Источном Питању“.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Цетиње, 27. јануара.

(Прилози за фонд ученика цетињ-
ске гимназије). Поводом светосавске бе-
сјеле, која је на св. Саву била у Зетском
Дому, у корист фонда за сиромашне уче-
нике цетињске гимназије, од многих до-
брах и племенитих људи из мјеста и са
стране стигли прилози. — Овом приликом
истичемо, да је г. Љубо Крсмановић из
Београда послао 100 динара те и овом
приликом дао видна знака своје племенит-
ности и опште познатог свог родољубља.

Гђа Анка удовца преминулог Арсе
Лајевића из Новог Сада послала је фонду
поводом светосавске бесјеле преко мини-
стра унутр. дјела г. Гојнића 20 круна,
жељећи тиме да се не угаси она жарка
љубав њеног племенитог покојног супруга
према сиротини из ових наших крајева,
за које је покојник имао нарочите симпа-
тије.

(Велики сметови) Као да је и ово-
годишња зима пошла трагом прошлогдиш-
ње. Велики снијегови, који се у горским
крајевима претварају у праве сметове, за-
ређали су један иза другог. Чим се пут
мало пројисти и отвори саобраћај, падне
други још већи снијег. У петак у вече
прочишћен је пут од Цетиња до Котора,
и истог дана пред вече пао је нови сни-
јег. Надлежни су се постарали да пред-
узму све што је потребно и што им
стоји на располагању само да се не би
омео саобраћај, потребан и народу и др-
жави.

Како нас извјештавају из унутраш-
њости, ове је године у горским крајевима
свуда нападао врло велик снијег, који јако
омета саобраћај и који би имао много
тежих пошљедња за сељака, кад стока
не би била снабђена у довољној коли-
чини храном.

(† Јован Вујовић). Пашу нам из За-
гараца, да је 10. т. мј. испустио своју
племениту душу последице другог и тешког
болвања добри и уважени племеник Јо-
ван Секулин Вујовић у 69. години свога
живота.

Јован Вујовић рођен је у Загарачу,
био је поштен, савјесан, и ријетког карак-
тера, љубио је истину као светињу.

Учествовао је у потоњим бојевима
прногорским и посјекао непријатељску
главу у Шобајнићима.

Колико је био угледан, поштен и
омиљен у своје мјесту, најбоље се могло
видјети по његовоме спроводу, на коме се
бјеше слегао све племе и околна села. По-
којник, не имајући свога порода, оставио
је богат прилог црквама загарацким, и то:
храму св. Симеона 600 круна, а храму св.
Јована једно звоно у вриједности 400 кру-
на. Остало своје имање завјештао је својим
синовцима; а једну лијепо воду (бисти-
јерну) народу.

Пратња му је била многобројна, а
спровод сјајан, који је увеличао мјесни
учитељ, г. М. Велимировић са љацима. На
гробу се с њим опростио свештеник г.
Ристо Поповић као са ријетким прилож-
ником, црквеним истакнутим опшарније
његове врлине.

Мир и покој души његовој!

Телеграми „Гл. Црногорца“.

РИМ, 26. јануара. — Састављен
је кабинет под предједништвом Со-
нина. У њему се налазе као чланови
радикали Сак и Алескио.

БЕЧ, 26. јан. — Парламенат је
одобрио закон о пензијама приватних
чиновника.

ПАЗИЗ, 26. јан. — Продужава-
ју се демонстрације клерикала про-
тивну инвентарисања црквених имања.
Једна црква била је опљачкана, Бо-
городичин кип и крстоница оборени
су. Реконструисаће се Рувјеров
кабинет. — Министар Томсон обја-
вио је, да је повећана француска
флота. — Ухапшени су 22 антими-
литариста. — Жорес је изјавио, да
се повлачи са политичког поља.

ОДЕСА, 26. јан. — Ухапшен је
помоћник предједника општине за-
то, што је тражио да држава даде
оштету побуњеницима.

БИОГРАД, 26. јан. — У скуп-
штини су народњаци у опозицији
српско-бугарској царинској унији.

СОФИЈА, 26. јан. — Собрање
је закључило, Књаз је отпутовао.

ПЕШТА, 26. јан. — Многи
чиновници биће стављени у пензију.
Парламенат ће бити распуштен.

БЕРЛИН, 26. јан. — „Локал-
анцајгеру“ јављају из Софије, да су
односи турско-бугарски све гори због
бугарских чета у Македонији.

БЕЧ, 26. јан. — „Нови Бечки
Тагблат“ јавља, да је из Земуна
добило поуздаву вијест, да би Ау-
стрија поновила трговинске уговоре
са Србијом под условом, да одступи
садашња српска влада.

ТИФЛИС, 26. јан. — У Кав-
казу живот се враћа у нормалан ток.

БЕРЛИН, 26. јан. — „Фосове
Новине“ јављају, да је краљ Едвард
опасно болесан и да је околина јако
забринута.

ЗАДАР, 26. јан. — „Народни
Лист“ јавља, да ће краљ Едвард на
прољеће посјетити Далмацију и да
није искључена могућност његовог
састанка са аустро-угарским престо-
лонашљедником.

БИОГРАД, 27. јан. — „Трго-
винском Гласнику“ јављају из Лон-
дона, да је црногорски престо-
нашљедник Данило конферисао са
краљем Едвардом, Кампбел Банеро-
ном и Грејом, министром спољ. по-
слова. Говори се, да ће краљ Едвард
приликом свога путовања по Средо-
земном Мору навратити у црногор-
ски Вар и у Далмацији састати се
с аустро-угарским престононашљед-
ником Фрањом Фердинандом.

Српска влада успјела је да од
стране дипломатије добије посредо-
вање у циљу преговора за закључе-
вање трговинског уговора с Аустро-
Угарском. Краљ Петар изјавио је
турском посланику, да ће Србија
чувати добре односе са Турском. У
Скупштини је влада добила већину
од два гласа. Скупштина ће бити
одложена.

ТУЛОН, 27. јан. — Ухапшено
је много антимилитариста и швар-
хиста. Фалијер је помиловао анти-
милитаристе.

О г л а с.

Књ. Министарство Финансија и Грађевина даваће 50 на лицидацију 1 марта 1906. г. Контрат ће се по одобрењу Министра Финансија и Грађевина дати ономе, ко се обвезава најнижу цијену набављати из иностранства морску со, добре врсте, бијелу, прегодишњену, по мостри која се налази у канцеларији Министарства и предавати је у државне магацине; на Плавници, Ријеци и Бару.

Лициданти могу понудити најниже цијене за предају соли у државне магацине у Никшићу и Подгорици.

Контрат ће се закључити на пет година и требаће соли око петнајест милиона кгр., која ће се предавати у државне магацине у времену и по начину, који ће означити Министарство при самој лицидацији.

Предузимач мораће положити Министарству кауције, у готову новцу, круна 20.000.

Они који би жељели лицидитрати мораће се, у горе овначени дан, пријавити канцеларији Министарства Финансија и Грађевина, гдје ће се и држати лицидација од 2-4 сата после подне, и претходно положити кауцију министарству истог дана, од 9-11 прије подне, јер иначе ником се неће допустити да лицидтира.

Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина. Цетиње 16. дец. 1905. Број 1432.

5-8

СУДСКИ ПОЗИВ.

Књ. Обласни Суд у Бару на основу свог ријешења од 4. овог мјесеца број доњих, донесеног у кривичној парници због злочина убиства извршеног над Зефом Ђоновићем Пенџиошићем из Тејана, позива овим осумњиченог учесника у убиству Зејне (Нела) Јусуфовна Драгојића из Крајине да на дан 15. фебруара ове године предстане Књ. Обласном Суду ради одбране, којег дана ће се одржати јавна расправа по наведеном убиству. У случају ако се довати не пријави, суд ће донијети пресуду in kontumacia, на ма и на штету позватог.

К броју 249.—V—1905.—35.

У Бару, 5. јануара 1906. год.

Књ. Обласни Суд:

Судија, А. В. Рађеновић.

Зван.

3-3

Службене објаве.

О Г Л А С.

Изнесе се на јавну продају доље описане непокретности Лазара Велашевића на Главнице, које су процијене круна 235.

Продаја ће се извршити у канцеларији кап. суда на Данилов град. За продају одређују се три рока: први 13. фебруара, други 13. марта, трећи 13. априла у 10 сати прије подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијене вриједности а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијене вриједности.

Сваки је лицидент дужан положити јемство од 10% од процијене вриједности.

Позивају се сви они који имају на непокретностима какво реално право, дужнички повјериоци и сви они који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1.) једна клачва кућа у Главици, дужине лаката 6, ширине лаката 9, тиглом покривена и пред истом обор; граници: од истока путем општинским, од запада сеонским комуном, од југа кућом Сава Перванова, од сјевера кућом Машана Драгојева.

2.) по рала оранице у „Веле поље“; граници: од истока потоком, од запада Ђока Драгојева, од југа Машан Драгојева и Петар Иванов, од сјевера Живко Пуредина и по рала оране и косане земље у Веле поље“ граници: од истока Ђока Драгојева, од запада Мило Мргудова, од сјевера Станко Бајов од југа брежина Живко Пуредина.

Број 633—2—1905.

Даниловград, 13. јан. 1906. г.

Капетански суд,

Кап. П. Бошковић.

Р. 212

Зван.

1-1

О Г Л А С.

Изнесе се на јавну продају доље описане непокретности Михајла Ђиповића из Главнице које су процијене круна 537.50. хелера.

Продаја ће се извршити у канцеларији кап. суда на Данилов град. За продају одређују се три рока: први 13. фебруара, други 13. марта, трећи 13. априла у 10 сати прије подне.

На прва два рока неће се непокретност продати испод процијене вриједности а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијене вриједности.

Сваки је лицидент дужан положити јемство од 10% од процијене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретностима какво реално право дужнички повјериоци и сви они који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1.) 3 лакта од куће сухомеђе у главици, граници: од истока обор Мања Ђурова, од сјевера појатом истог Мања, од југа и запада сеонки комуни.

2.) у „Бине“ оранице и комунице 2 рала, и по рала Луга у једном комаду, граници: од истока Мања Ђуров, од сјевера Мило Мргудов, од југа Блажија Марков, од запада Радован Токов.

3.) у „Велем пољу“ у једном комаду оранице 2 рала; граници: од истока и сјевера Мања Ђуров, од запада и југа Гавриле Петков.

4.) у „Ланцу“ у једном комаду $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{16}$ граници: од истока Блажија Марков од сјевера и запада Мања Ђуров, од југа Станко Бајов.

Број 633—2—1905.

Даниловград, 13. јан. 1906. г.

Капетански суд,

Кап. П. Бошковић.

Р. 224.

Зван.

1-1

О Г Л А С.

На основу пресуде Књ. Обласног Суда у Никшићу од 11. ов. мј. број 27—1906—1V—1904—679 износи се на јавну продају доље описане непокретност Гаше Вукова Трбињца, из Никшића, која је процијене круна 1232 40 хел.

За продају одређују се три рока: 16. фебруара, 16. марта и 17. јула 1906. г. у два сата после подне.

Продаја ће се извршити у Општинском Суду — Никшић.

На први рок непокретност се неће продати испод процијене вриједности; на други оне и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијене вриједности, а на трећем року — уступит ће се понудом највише цијене.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, дужнички повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве Суду прије прве продаје.

Сваки је лицидент дужан положити јемство 10% од процијене вриједности.

Опис непокретности:

Једна кућа (дућан) једнобојна у вароши Никшићу са припадајућом: баштом, портиком и притремаком. — Кућа са портиком има дужине мет 6 05; ширине метара 11.00 са зидовима, — а има, изузев портика, три одјељења, и то: камара с лица (дућан) од 21.00 кв. метр; камара с навија од 19.32 кв. метра и камара под кров од 21 кв. мет. — Портик има 24.20 кв мет. — Имовина се налази у доста добром стању. Иста имовина има право послужја на бунар „Љутовића“. Величина баште износи 124.11 кв мет. — Притремак је сграђен уз исту кућу на једну воду. — Граници: од истока Сима Гарчевић; од запада Гаша Вуков; од југа пут на бунар „Љутовића“, од сјевера — улица од круга цјаче к судници.

Број 37—1906—233—1904.

Никшић, 28. јануара 1906.

Општински Суд,

судија, М. В. Мијушковић.

Р. 266.

Бр. 30.

1-1

О Г Л А С.

Јавна продаја имовине Луке И. Ђурашковића из Цеклина—Ојевића — по главу чл. 11. закона о јавним продајама непокретности од 10. новембра 1900. год. закључиће се дана 11. маја 1906. год. у пет сати после подне.

Види оглас у прилогу „Гласа Црногорца“ број 27. од 1905. год.

Број 1178 ex 1905—343—1904.

Цеклин, 13. јануара 1906. год.

Капетан Стево Пејановић.

Р. 60.

Бр. 31.

1-1

О Г Л А С.

Јавна продаја имовине Николе М. Пејовића из Улића по главу чл. 11. закона о јавним продајама непокретности од 10. новембра 1900. год. закључиће се дана 1. априла 1906. год. у 5 сати после подне.

Види оглас у прилогу „Гласа Црногорца“ број 31. од 1905. год.

Број 12 ex 1906—446—1904.

Цеклин, 13. јануара 1906. год.

Капетан Стево Пејановић.

Р. 60.

Бр. 32

1-1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Мија С. Бакоча из Грахова извршиће се 3. фебруара и 5. марта тек. год.

Види оглас у прилогу 52. броја „Гласа Црногорца“ од 1905. године.

Број 15—1906—292 ex 1905

Грахово, 9. јануара 1906 г.

Капетан Аким Даковић.

Р. 43

Бр. 33.

1-1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Марка С. Даковића из Грахова извршиће се 30. јануара и 2. марта тек. год.

Види оглас у прилогу 52. броја „Гласа Црногорца“ од 1905. год.

Број 16—1906—247 ex 1905.

Грахово, 9. јануара 1906. год.

Капетан Аким Даковић.

Р. 43

Бр. 34.

1-1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Нинка Ђачића из Рудиница извршиће се 26. јануара ове године.

Види оглас у прилогу 35. и 52. броја „Гласа Црногорца“ од 1905. године.

Број 34—80—1905.

Горанско, 12. јануара 1906. год.

Кап. Максим Топаловић.

Р. 39.

Број 37.

1-1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Сала Бода из Колоние ушљед непријаве купца поново се износи на јавну продају, која ће се извршити 19. јула о. г., у 10 сати прије подне.

Види оглас у прилогу броја 48. „Гл. Црногорца“ из прошле 1905. године.

Број 182—гр.—28—1905.

Улцињ, 21. јануара 1906. год.

Иа кап. суд.

Р. 56

Бр. 38

1-1

Приватне објаве.

Трећа редовна главна скупштина акционара Прве Зетске Штедионице у Подгорици, одржана 15. јануара 1906. донијела је закључак да се повиси акционарски капитал штедионице од круна 200.000 — на кр. 600.000 — и да се штедионица преокрене у банку.

У ту сврху, истог дана, отворен је упис на П. коло банчаних акција од 2000 комада, те се умољава свако, ко жели уписати од ових акција да се изволи обратити на Управу Штедионице са изјавом, колико комада жели да упише.

За сада ће се ограничити само на упис акција, а кад правилник за банку буде одобрен, онда ће се примати и уплате. И од ових акција свака ће гласити на круна 100 — а уплата ће се вршити постепено, по 50 хелера недељно, у току 4. године.

Препоручујући свакоме, ко је коле могућан да похита са уписом акција, биљежимо се

са поштовањем

УПРАВА

ПРВЕ ЗЕТСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ.

Р. 141.

Бр. 20

2-3

На знање

нашим пријатељима и познаницима, да смо од нове 1906. год., под Ва-

соким покровитељством Њ. Свјетлости Књаза Стефана засновали читавицу, под гордим и сњежним „Дурмитором“ у Жабљак, сматрајући га особиту дужност, ово обзнанити нашим пријатељима, познаницима и посјетљоцима, Дурмитора и равних Језера с увјерењем да ће нам се одазвати — као чланови добротвори, у овом културном и просвјетном нашем подухвату.

Жабљак, 15. јануара 1906 г.

Управа жабљачке Читавице

Предпредједник Предједник

Петар Шнеровић, Урош Ђ. Шаулић.

Р. 76

Бр. 27

1-1

Објава.

Потписани пуномоћен од Н. Н. власника нове куће, која постоји на сјеверном крају „Његушеве Риве“ у овој вароши; спрам војеног стана, а при паварипиту Пиперско-Бјелопављинском, износи исту на продају из слободне руке.

Кућа је са два лица, у дужини 45 метара, у ширини 12 и 15 метара, а састоји се из 12 потпуно уређених соба и три кухиње поред куће, тако, да могу comodно а са свим одвојено три фамилије становати.

Авија је доста пространа и озидана каменом у клаку.

Зидови, кров и унутрашњост одговара радовима прве врсте.

Ко би исту желио кушити, нека се за услове обрати парохи подгоричком г. Крсту Поповићу, или потписаном

Подгорица, 20. јануара 1906 г.

Петар Чолановић.

Р. 112

Бр. 28

1-3

Јавна благодарност.

Приликом смрти наше нигда незаборављене супруге, односно мајке

† ЈОВАНЕ,

која се после кратког боловања пресели у вјечност 28. дец. 1905. г. у 61 години свога живота, сматрамо за свету дужност, да овим путем искажемо вјечиту благодарност свима који нам писмено или телеграфски колико год тугу ублажише, као и онима, који нам лично саучешће изјавише.

Хвала свој браћи племеницима, који нам и овога пута, као и осталим нашим честим оваквим приликама својим учешћем помогоше жалост подносити. Хвала игуманима манастира Пиве, и осталом свештенству, као мјесном учитељу с ђацима, који нам милу покојницу до вјечне куће испратише.

Горанско, 14. јан. 1906. г.

Ожаловљени:

муж, војвода Лазр Сочица, син Мујо, шћер Јока, снаха Јоке, с осталом родбином.

Р. 115.

Бр. 29.

1-1

Јавна благодарност.

Приликом смрти нашег нигда незаборављеног оца, односно сина и мужа

† ПОПА МИЛУТИНА ПЕРОВИЋА,

који се пресели у вјечност 31. децембра 1905. год. у 64. години свога живота.

За особиту дужност сматрамо овим путем захвалити нашијем познаницима, пријатељима и кумовима и свијема у опште, који су лично или писмено учествовали у нашој голомој жалости; те тијем увеличали спровод, а нама олакшали тугу за нашим покојником.

Рудине, 2. јан. 1906 год.

Ожаловљени:

мајка Семија, супруга Плане, синови поручик Ђоко, Новак, Пеко, Митар са осталом фамилијом и родбином.

Р. 92

Бр. 40

1-1